

## Bemærkninger til forslaget

Danmark er et dejligt land. Danmarks natur skal bevares og forbedres. Tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed skal stoppes. Planter og dyr skal have bedre vilkår, og belastningen af jord og vand skal formindskes. Det kan ske ved, at landbrugsproduktionen begrænses til de områder af Danmark, hvor det reelt kan betale sig at drive landbrug, og hvor jorden kan bære det. Landbrugsstøtteordningerne har drevet det intensive landbrug ud på jorder, hvor det sandsynligvis ikke ville være bæredygtigt på markedsvilkår, og hvor naturen under alle omstændigheder belastes langt over bæreevne.

Det Radikale Venstre ønsker en langsigtet plan for Danmarks natur. Hensynet til fremtidens generationer kræver det. Der skal være rent vand og en mangfoldig natur til dem, der kommer efter os. Det ansvar kan ikke overlades til markedskræfterne alene.

### *Anvendelsen af Danmarks areal i dag*

Landbrugsareal: 62 pct.

Befæstet areal (veje, byer m.v.): 18 pct.

Skov (en stor del intensiv produktion): 11 pct.

Ekstensiv og udyrkede arealer: 9 pct.

### *Problemerne - generelt*

Det åbne land og kysterne er truet af byggeri og andre irreversible forandringer i landskabet. Der mangler korridorer, hvor dyr og planter kan vandre. Landskabene er fragmenterede og monotone (Danmark er det land i Europa, som har mest jord under plov i forhold til landets areal). De vigtigste levesteder (lysåbne naturtyper) for dyr og planter forsvinder. I løbet af de sidste hundrede år er der sket en reduktion i arealet med strandenge, ferske enge, moser, heder, overdrev og klitter på mellem 70 og 90 pct. Intensive landbrug lægger stort pres på biodiversiteten (mikroliv, planter, insekter, fugle) såvel i jorden som på marken, i agerlandet og i vandløbene. Ammoniakfordampningen fra husdyrbrug er så høj, at sårbare naturtyper trues af udryddelse. Der er gyllegener (lugt) i hele Danmark. Kystfiskeriet er alvorligt truet.

### *Vandmiljøproblemer*

Danmark udtørres. Vandspejlet er faldende på grund af intensiv vandindvinding og dræning. 80 pct. af Danmarks areal er påvirket af dræning. Mere end 90 pct. af alle vandløb er udrettet, rørlagt eller på anden måde reguleret, hvilket ødelægger de naturlige rensningsanlæg. Kvælstofbelastningen er så høj, at der i næsten alle vandløb og kystnære områder (de østvendte) årligt forekommer iltsvind. Fosforbelastningen er et stigende problem i søer og vandløb. 2.148 vandboringer er lukket inden for de sidste 13 år, heraf cirka halvdelen på grund af forurening. I 27 pct. af alle undersøgte boringer blev der i 2001 fundet rester af pesticider (mod 22 pct. i 2000), og rester af Roundup findes i stadig flere vandløb.

### *Dyr og planter forsvinder*

Siden 1850 er 342 arter forsvundet fra Danmark. 611 arter er akut truet af udryddelse. 3.142 arter er optaget på rødlisten over truede arter.

### *Redskaberne*

Der skal udarbejdes en samlet plan for, hvorledes Danmarks areal skal anvendes i 2030, herunder specifikt for, hvilke områder der skal overgå til naturformål. Det drejer sig blandt andet om marsken og alle ådale, klitområder, sandede jorder og jorder, som ikke ville være egnede til landbrug, hvis de ikke var udsat for en omfattende dræning. Endvidere skal der udarbejdes forvaltningsplaner for udryddede naturligt hjemmehørende dyrearter, der genindvandrer til den danske fauna (f.eks. vildsvin og elg), således at arternes tilstedeværelse accepteres og risici og skader for erhvervsinteresser forebygges eller minimeres. Landbrugspligten inden for de udlagte naturarealer skal ophæves og erstattes af tinglyste drifts- og plejeplaner. Al jord inden for de udlagte områder kan sælges til fonde og til private (også udlændinge) mod en række tinglyste restriktioner, f.eks. adgang for offentligheden, påbud om afgræsning af enge, forbud mod anvendelse af pesticider, pleje af særlig sårbare naturty-